

NEVĀ'Ī'NİN ESERLERİ

AGĀH SIRRI LEVEND

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Profesörler Kurulu'nun kararıyla, 1953 ders yılı başında Türkoloji bölümünde serbest derslere başladığım zaman, ilk olarak "Türk edebiyatı tarihinin kaynakları" konusunu ele almış, Türk edebiyatında ilk şairler tezkiresi olan *Mecalisü'n-nefais*'den bahsederken 'Alî Şîr Nevā'î üzerinde önemle durmuştum. Ertesi yıl "Türk edebiyatı tarihine giriş" olarak "Edebiyat tarihimizin başlıca meseleleri"ni ele almakla beraber, "kaynaklar" bahsine devam etmiştim. Nevā'î üzerindeki bu çalışmalar bir başlangıç oldu. Büyük Türk şairini, hayatı ve eserleriyle birlikte, ileride başlı başına bir ders konusu olarak ele almak üzere bu çalışmaları genişlettim. Bir yandan kaynakları gözden geçirir ve Nevā'î'nin eserlerini incelerken, öte yandan da Nevā'î'nin Türkiye kitaplıklarında bulunan yazma eserlerini birer birer tanıyarak 90 nüsha tesbit ettim. Bu araştırmalar, Nevā'î adına kayıtlı bazı eserlerin meydana çıkmasına yol açtığı gibi, sürüp giden bazı yanlışların düzeltilmesine ve bazı eksikliklerin tamamlanmasına da imkân vermiş oldu.

*

Mir 'Alî Şîr Nevā'î'nin bilim âlemince bugüne kadar tesbit edilmiş olan eserleri şunlardır :

Türkçe divanları: Nevā'î çocukluğundan beri yazdığı şiirlerini Baykara'nın teşvikiyle (H. 873=M. 1469 dan sonra) topluyarak ilk defa meydana getirdiği divanına *Bedāyi'u'l-bidāye*, sonradan meydana getirdiği ikinci divanına *Nevādirü'n-nihāye* adlarını vermiştir¹. Bundan

¹ S.L. Volin, *Bedāyi'u'l-bidāye*'nin tertibinden önce H. 870=M. 1465/66 da istinsah edilmiş bir Nevā'î divanının Leningrad Devlet Kitaplığındaki Doğu yazmaları arasında 564 numarada kayıtlı bulunduğunu yazıyor. Volin'e göre, öteki yazmalardan farklı olan bu divanın, şairin başkaları tarafından tertiplenmiş divanlarından biri olması mümkündür (S. L. Volin, *Leningrad kitaplıklarındaki yazmalar hakkında*, Türkçe tercümesi için bk. Rasime Uygun, *Türk dili araştırmaları yıllığı-Belleten*, 1955).

Belin, *Notice Bibliographique et littéraire sur Mir Ali Chir-Névai* başlıklı incelemesinde *Journal Asiatique* 5. seri, c. XVII, şubat-mart 1861, s. 145-256 ve Blochet, *Catalogue des manuscrits turcs de la Bibliothèque Nationale*'de (c.1, s. 308-311, Supple-

sonra yazdığı şiirleri de iki divan halinde toplamasını Sultan Hüseyin Baykara'nın emretmesi üzerine, şiirlerini tekrar gözden geçirerek Baykara'ya sunmuş ve bunlara *Cevāhirü'l-me'ānī* adını vermiştir². Nihayet bütün şiirlerini hayatının dört çağına göre ayırarak dört divanda toplamış ve bunlara şu adları vermiştir:

Ġarā'ibü's-şigar (8-20 yaşları arasında yazdığı şiirleri),
Nevādirü's-şebāb (20-35 yaşları arasında yazdığı şiirler),
Bedāyi'u'l-vasa'at (35-45 yaşları arasında yazdığı şiirler),
Fevā'idü'l-kiber (45-60 yaşları arasında yazdığı şiirler),

Dībāce yahut *Ĥuṭbe-i devāvīn* (Nevā'î *Bedāyi'u'l-bidāye* için bir fihrist, *Nevādirü'n-nihāye* için de bir *dībāce* yazdığını ikinci önsözünde söylüyor. *Ĥuṭbe-i devāvīn* adını taşıyan bu *dībāce* şairin birinci divanı için yazdığı önsözdür).

Dībāce (Nevā'î'nin, şiirlerini son defa gözden geçirip dört divan halinde topladığı zaman H. 904 = M. 1498-99 da 60 yaşında iken yazdığı ikinci önsöz).³

Kasideleri : Nevā'î'nin dört divanı dışında kalan başlıca kasideleri: *Tuḥfetü'l-efkār*, *Nesīmü'l-ḥuld*, *Rūḥu'l-kuds*, *'Aynü'l-ḥayāt*, *Minḥacü'n-necāt* ve *Kuvvetü'l-ḳulüb* adlı kasideleriyle, *Fuṣūl-i erba'a* adını taşıyan dört kasidesidir.

Farsça dīvānı (başına eklediği bir önsöz ile birlikte),

Türlü tarihlerde yazdığı şiirlerden toplanan Türkçe dört divanı ile Farsça divanından başka, yazdığı eserler tarih sırasıyla şöyle sıralanabilir :

Ġihil ḥadīs (H. 886 = M. 1481-82),

Vakfiyye (H. 886 = M. 1481-82),

Ḥayretü'l-ebār (H. 888 = M. 1483, ilk mesnevisi),

Ferḥād ü Şirīn (H. 889 = M. 1484, ikinci mesnevisi),

Mecnūn u Leylī (yazıldığı tarih bilinmemekle beraber H. 889 = M. 1484 de yazdığı sanılmaktadır, üçüncü mesnevisi),

ment, No. 316-317), Nevā'î'nin *Bedāyi'u'l-bidāye* ve *Nevādirü'n-nihāye* adlı iki divanını hayatının sonlarına doğru Baykara'nın emriyle topladığını yazarlarsa da, bunlar çok daha önce meydana getirilmiştir.

² Nevā'î, ikinci *Dībāce*'sinde bunu açıkca belirtmektedir.

Blochot'nin, *Catalogue des manuscrits turcs de la Bibliothèque Nationale*'de, *Cevāhirü'l-me'ānī* adını taşıyan yazma hakkında verdiği bilgi düzeltilmeğe muhtaçtır (c. II, s. 247-248, Supplement, No. 1367).

³ Uzun zamandanberi aradığım bu önsözü nihayet bulabildim.

Seb'a-i seyyāre (H. 889=M. 1484 ile H. 890=M. 1485 arası, dördüncü mesnevisi),

Sedd-i İskenderî (H. 889=M. 1484 ile H. 890=M. 1485 arası, beşinci mesnevisi),

Nazmü'l-cevāhir (H. 890=M. 1485),

Tārîh-i enbiyā ve hukemā (H. 890=M. 1485 den sonra),

Tārîh-i mülük-i 'Acem (H. 890=M. 1485 den sonra),

Hālât-ı Seyyid Hasan Erdeşir (H. 896=M. 1490-91),

Mecālisü'n-nefā'is (H. 897=M. 1491-92),

Münşe'ât (H. 897=M. 1491-92 den sonra),

Risāle-i mu'ammā (Farsça yazılan bu eserin de hangi tarihte yazıldığı belli değildir; Cāmī'ye sunulduğu için H. 898=M. 1492 den önce yazılmış olmalıdır),

Hamsetü'l-mütehayyirîn (H. 898=M. 1492 den sonra),

✓ *Mizānü'l-evzān* (H. 898=M. 1492 den sonra),

Hālât-ı Pehlevan Muhammed (H. 900=M. 1494-95 den sonra),

Nesā'imü'l-maḥabbe (H. 901=M. 1495-96),

Lisānü't-tayr (H. 904=M. 1498-99),

Muḥāketü'l-luḡateyn (H. 905=M. 1499),

Sirācü'l-müslimîn (H. 905=M. 1499-1500),

Maḥbūbu'l-ḳulūb (H. 906=M. 1500-1501),

Münācāt (*Külliyat* nüshalarının başında bulunan bu mensur eserin hangi tarihte kaleme alındığı belli değildir),

Münşe'ât (Farsça, hangi tarihte toplandığı belli değildir),

Nevā'î adına kayıtlı başka eserler:

Seba'tü ebḥur (Arapça sözlük) : bu eserin adı kaynaklarda geçmez ve Batı bilim âlemi bu eseri tanımaz. Eserin Ayasofya Ktp.ndaki nüshasını ilk defa görmüş, sonradan gördüğüm beş nüshasıyla birlikte eseri bilim âlemine tanıtmıştım. ⁴

⁴ Bk. Agâh Sırrı Levend, "Nevā'î'nin Arapça sözlüğü", *Türk dili araştırmaları yillığı-Belleten*, 1956, s. 239-245. Eser şüphesiz yıllardanberi kitaphkta duruyor ve adı kitaphk kataloğunda da kayıtlı bulunuyordu. Ama o güne kadar kimsenin dikkatini çekmemişti. Bilim âlemince de tanınmıyordu. İşin bilinmiyen tarafı budur. *Seb'atü ebḥur*'un bir nüshası daha Âtîf Ef. kitaphğında (No. 2718), başka bir nüshası da Bayezid kitaphğında (Veliyye'd-din Ef. No. 3106) bulunmaktadır. Bunlardan birinci nüshayı Atîf Ef. kitaphğı Müdürü Fuad Pınardağı, ikinci nüshayı da Ragıp Paşa kitaphğı tasnif memuru Ahmed Türek bana bildirmek lütfunda bulunmuşlardır.

Mu‘ammeyât-ı Esmâ-i Hüsnâ (Farsça) : Türkçe “hal”leriyle birlikte *Risâle-i hall-i mu‘ammeyât-ı Esmâ-i Hüsnâ* adını taşıyan bu eser ‘Alî Şîr Nevâ’î adına, Atıf Ef. Ktp.nda 2039 numarada kayıtlı bulunmaktadır⁵.

Naẓm-ı ‘akâ’id : Manzum din bilgisi kitabıdır. Bu eser basılmıştır. Müellifi de Nevâ’î olarak gösterilmektedir.⁶

Bunlardan başka, bazı kaynaklarda Nevâ’î’nin eserlerinden bahsedilirken, şu eser adlarının kaydedildiği de görülür :

Maḥzenü’l-esrâr (Belin, kendi koleksiyonunda Nevâ’î’nin *Maḥzenü’l-esrâr* adlı tasavvufa ait bir eserinin bulunduğunu kaydederse de bilgi vermez ve başka bir açıklamada da bulunmaz. Nevâ’î’nin, Nizâmî’nin eserine cevap olarak kaleme aldığı *Hayretü’l-ibrâr* adlı ilk mesnevisi’nin bazı nüshalarda bu adla kaydedildiğini, bundan başka Nevâ’î’nin eserleri arasında Mîr Ḥaydar’ın *Maḥzenü’l-esrâr* adlı mesnevisi’nin bazı nüshalarda karışmış olduğunu burada hatırlamak yerinde olur).

Kıṣṣa-i Şeyḥ San‘ân (bazı kaynaklarda ayrı bir eser olarak gösterilen 512 beyitlik bu mesnevi *Lisânü’t-tayr*’da yer alan hikâyelerden biridir⁷).

Zübdetü’t-tevâriḥ (bu eser ele geçmemiştir. Bazı kaynaklarda “Zübdetü’t-tevâriḥ’in, müellifin *Târîḥ-i enbiyâ ve hükemâ* ile *Târîḥ-i mülük-i ‘Acem* adlı eserlerinin birleştirilerek verilmiş başka bir adı olduğu kaydedilmektedir).

Volin, “Leningrad kitaplıklarında Nevâ’î yazmaları hakkında” başlıklı yazısında⁸, Ḥvândmîr’in *Mekârimü’l-aḥlâk*’ında, Nevâ’î’nin ayrıca iki tarihinden bahsedilmekte olduğunu bildiriyor.

Bursalı Tâhir, *Siyâsete müte‘allik âşâr-ı İslâmiyye* (İstanbul 1330) adlı küçük eserinde ‘Alî Şîr Nevâ’î’nin *Siyerü’l-mülük* adında Farsça

⁵ Bk. Agâh Sırrı Levend, “Nevâ’î’ye atfedilen bir eser, *Mu‘ammeyât-ı Esmâ-i Hüsnâ*”, Yılığın bu nüshasındaki son yazı.

⁶ Son defa gördüğüm bu eserden başka bir yazında bahsedeceğim.

⁷ Londra Royal Asiatic Society kitaplığında bulunan Nevâ’î’nin *Külliyatı*’nda *Lisânü’t-tayr* yerine yalnız Şeyḥ San‘ân hikâyesi vardır (v. 361 b- 365 b). bk. C. S. Mundy, “Notes on Three Turkish Manuscripts”, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, University of London, 1948, c. XII, bölüm 3 ve 4, s. 536-537.

⁸ Tercümesi için bk. Rasime Uygun, *Türk dili araştırmaları yıllığı - Belleten 1955*.

bir eserinden bahseder. Bu eser hakkında başka bilgimiz yoktur.

Bloch, *Catalogue des manuscrits turcs de la Bibliothèque Nationale*'de⁹ Baykara'ya sunulmuş olan bir *Yūsuf u Züleyhā* mesnevisini Nevā'i'ye atfetmekte ve delil olarak da şu beyti göstermektedir :

Cāmi '-i K̄ur'ān idi k̄ān-ı yakīn
İrdi 'Alī şīr-i H̄aḫ u şāh-ı dīn

ikinci mısradaki "'Alī" ve "şīr" kelimelerinin yanyana bulunması Bloch'e'yi yanıltmıştır. Buradaki "'Alī", "H̄azret-i 'Alī", "şīr-i H̄aḫ" ve "şāh-ı dīn" tamlamaları da 'Alī'nin sıfatlarıdır.

Nevā'i'nin eserleri hakkındaki bilgimiz bundan ibarettir.

---

⁹ (c. II, s. 246, Supplement No. 1365).

ای روزی که در کعبه را آسایش
 ماه نو یکشنبه در اول ماه است
 ماهه اسم این روز است و در هر ماهی ماه این روز است
 فدرین ماه ایام عزاداری است اول و دوم و سوم و چهارم و پنجم
 عملی است و تصحیف الوارث است
 الرشید
 سوی فطرت چون کعبه است
 آفرین روز دارد و گفت که
 سر زعفرانی در جوی کعبه است
 سحر او بر روی زمین را بر تپه کعبه است
 عهد آفرین الی این است که در کعبه است
 این است که کعبه بر زمین خود را در کعبه است
 الی این است که در کعبه است

23 b

ای روزی که در کعبه را آسایش
 ماه نو یکشنبه در اول ماه است
 ماهه اسم این روز است و در هر ماهی ماه این روز است
 فدرین ماه ایام عزاداری است اول و دوم و سوم و چهارم و پنجم
 عملی است و تصحیف الوارث است
 الرشید
 سوی فطرت چون کعبه است
 آفرین روز دارد و گفت که
 سر زعفرانی در جوی کعبه است
 سحر او بر روی زمین را بر تپه کعبه است
 عهد آفرین الی این است که در کعبه است
 این است که کعبه بر زمین خود را در کعبه است
 الی این است که در کعبه است

24 a

السا اولو في حيا قز اولو - موع اربع
اول انصافش هم باور نو
دركوب خویش از هر کس نه
ماده اسم انصافش، یعنی ان لفظک یا بن
صفتش کتوب برینه ور لفظ کل افور اولو
دان کوینسنه در صخ اولو قار اولو ان اولو
اهلادی
از اول انصاف و زوت متصل
از سر خلاصن جوین اهل
ماده اسم بر اهل در قبله اهل اولو بر اهل
اولان الف ایل اهل اولو

22 b

السا اولو في حيا قز اولو - موع اربع
اول انصافش هم باور نو
دركوب خویش از هر کس نه
ماده اسم انصافش، یعنی ان لفظک یا بن
صفتش کتوب برینه ور لفظ کل افور اولو
دان کوینسنه در صخ اولو قار اولو ان اولو
اهلادی
از اول انصاف و زوت متصل
از سر خلاصن جوین اهل
ماده اسم بر اهل در قبله اهل اولو بر اهل
اولان الف ایل اهل اولو

23 a

خاکه از او بود همه اشکری گشته ز آل او
بجز ارکانی که بر آرزوی او بود
آن از نصیب او است
در مقام طاعتش ای کز کار با
آن نفس دل در آساید که آنچه از او
اولوب میان نظاره ده اوله الظاهر
الظاهر
بویدر صحت دارد بدست
شخصی العارف آفرین صحت
شخصی تصحیفش از او العارف تصحیف
اولوب آفرینش هر دو ظاهر اوله
الباطن

18 b

خاکه از او بود همه اشکری گشته ز آل او
بجز ارکانی که بر آرزوی او بود
آن از نصیب او است
در مقام طاعتش ای کز کار با
آن نفس دل در آساید که آنچه از او
اولوب میان نظاره ده اوله الظاهر
الظاهر
بویدر صحت دارد بدست
شخصی العارف آفرین صحت
شخصی تصحیفش از او العارف تصحیف
اولوب آفرینش هر دو ظاهر اوله
الباطن

19 a

اسم القادر حاصل اولاده
 المقتدر
 مقتدری بجای مقتدر
 ماوه اسم مقتدره که در نهانچه را در در کتب
 او کلمه سید اولاده در قالدو مقتدره
 بر تصرفه دهه والتم در سید اولاده
 الی قالدو اسم المقتدر حاصل اولاده
 المقدم
 بالجه که باش آخرودی ما
 ماه جوخ از قدر آید سدی ما
 یکا یله افرار ایدوب که لوستنا سنا کلمه
 الی اولاده آخر از اولاده که مقید سید بنیدین

المقتدر
 مقتدری بجای مقتدر
 ماوه اسم مقتدره که در نهانچه را در در کتب
 او کلمه سید اولاده در قالدو مقتدره
 بر تصرفه دهه والتم در سید اولاده
 الی قالدو اسم المقتدر حاصل اولاده
 المقدم
 بالجه که باش آخرودی ما
 ماه جوخ از قدر آید سدی ما
 یکا یله افرار ایدوب که لوستنا سنا کلمه
 الی اولاده آخر از اولاده که مقید سید بنیدین

سئل عن نادر
 فيقول
 اولئك الذين هم في جوار
 اولئك الذين هم في اول
 الحق
 فيقولون انهم في جوار
 از غطا وسوي دالها
 مادة اسم والادرك
 اولئك الذين هم في جوار
 طرخل در بر صفا در طرف
 فيقولون انهم في جوار

13 b

الكوكبي
 فيقولون انهم في جوار
 اولئك الذين هم في جوار
 اولئك الذين هم في جوار
 اولئك الذين هم في جوار
 القوي
 وانما از ضوق كوكبي
 سواق اولئك الذين هم في جوار
 مادة اسم والادرك
 اولئك الذين هم في جوار
 القوي قالوا
 المستبين

14 a

الحكيم
مع حكيم حكيم حكيم حكيم
حكيم حكيم حكيم حكيم
حكيم حكيم حكيم حكيم
حكيم حكيم حكيم حكيم
الدور
زور کیر و کجف با شد جو خان
بست جو بن با آن ال و راضی بن
بست لادز قید ال اولور با آن سینه در
الجب بیکه را دا بده با بده دو و اولور
قید ال اولور ال اولور ال اولور
المجید

12 b

جمله با لودی در حیرت کجی
در حیرت کجی با لودی در حیرت کجی
در حیرت کجی با لودی در حیرت کجی
در حیرت کجی با لودی در حیرت کجی
الصح
که به بالای صحیح آرا کما
کسته نده نده نده نده نده
ماده اسم بالاد و در حیرت در حیرت قید ال
بالا قید ال اولور با بده . تقدم ال
البا اولور نده نده نده نده نده
بسته نده نده نده نده نده
الشهر

13 a

ماده اسم بکل در مصراع اوله راهن ره
العقله بکل قبله الکب اوله و غیره ایله
الکب نلفه نبدین ایله الکیله اوله
احفظ
صن شیرهاره نصد برون
میزدین کتله راچه در برون
ماده اسم کتله اوله ایله اوله هر کتله اوله

10 b

ماده اسم کتله اوله ایله اوله هر کتله اوله
العقله بکل قبله الکب اوله و غیره ایله
الکب نلفه نبدین ایله الکیله اوله
احفظ
صن شیرهاره نصد برون
میزدین کتله راچه در برون
ماده اسم کتله اوله ایله اوله هر کتله اوله

11 a

الفتح
 زادناه رستان فرخ طمان
 راه قه بان بود بر عسکری
 راه قه نظر عسکری مستقیمه القه راول
 الوصای
 آه دل که مست تا زان چه بان
 است جمع خانه آه سوزناک

5 b

الفتح
 ماوه اسم اطارد چه صد قلب لادور الف
 دیره که عین در زور داد انب قبیلوز
 اولد الزوز ما که نور او چه قی دورانی
 الفتح
 الفت اکریری بصدور اجل
 مانجه فر جاودان و لم یزل
 الفت و اجل ماوه اسهدر بر معاره که صدور

6 a

دل تو صفت با روح کون
 در طریقت کرده از خان افشار
 چون بکار اول ز بهر روی بار
 ماده اسم بلا در قلب الب اولور را در جبهه
 روی پارک می در جمع اولور الباری اولور
 المصو
 عالی بجه چشم در سر بنی عیان
 صبح یا بجه صورتت رو عیان
 عالم نرس الم در صورتت جبهه در المصو

5 a

کجای
 در طریقت کرده از خان افشار
 از روی در جبهه صورتت رو عیان اولور
 المصو
 دل کس است خوانی آفر جان من
 کردی با خود بگو بخت سخن
 ماده اسم کس لاد در قلب الب اولور آفری
 است اولر المکت اولور مصرع تا بنیده که نقطه
 کو کله سب اولر کبر اولر المصو اولور
 خان
 دل تو بجه بیاد از افاق فو سن

4 b

<p>هر روز سینه را با دست راست و چپ در وقت خواب او را دست راست و چپ در وقت خواب او را دست راست و چپ در وقت خواب در وقت خواب او را دست راست و چپ در وقت خواب او را دست راست و چپ</p>	<p>الزمن</p>
<p>جان درین ره تا برد بویچه زو آردم تا فرق شد ترچه اید</p>	<p>ماده اسم از در تا در صورت از من من تا ایچه من سینه در سینه و غیره رفت من او کفوا ایچه دن یا کبیر ال فالدر صواب ال کواله من در غیر وجود او کفوا الزمن اوله</p>
<p>المهین</p>	

3 b

<p>هر روز سینه را با دست راست و چپ در وقت خواب او را دست راست و چپ در وقت خواب او را دست راست و چپ در وقت خواب در وقت خواب او را دست راست و چپ در وقت خواب او را دست راست و چپ</p>	<p>الزمن</p>
<p>ذره بخود کچه آکر شود آرزو مام دور آفر خود</p>	<p>ماده اسم از در مقام مام دور اوله یعنی مام دور یا مام اولان ل دور در مع ... و اوله او بخود و بخود در غیره سینه سینه سینه اوله سینه ذره بخود اوله سینه سینه اوله سینه سینه ذره آفری اوله سینه سینه</p>
<p>المهین</p>	

4 a

ماده اسم خالق در جداول الترتیب
 جافند و لک بکلمه بجمع از
 در در القدر از در جمع نایب و در
 کس در از اول سب الترتیب حاصل
 است
 در از اول سب الترتیب حاصل
 است
 در از اول سب الترتیب حاصل
 است

3 a

ماده اسم خالق در جداول الترتیب
 جافند و لک بکلمه بجمع از
 در در القدر از در جمع نایب و در
 کس در از اول سب الترتیب حاصل
 است
 در از اول سب الترتیب حاصل
 است
 در از اول سب الترتیب حاصل
 است

2 b

	
<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p>	
<p>الحمد لله رب العالمين والصدقة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين أجمعين</p>	
<p>سماهی هریشند</p>	
<p>دل یکبر و نظر اغیب را را</p>	<p>واوا این شوق و دل دلدار را</p>
<p>ماده اسم اهل در و شوق در هر دو کوهی در هر دو عذر</p>	
<p>صفتی است مستجمع صفت صفات صفتی است مستجمع صفت صفات</p>	

1 b

<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p>	
<p>الحمد لله رب العالمين والصدقة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين أجمعين</p>	
<p>سماهی هریشند</p>	
<p>دل یکبر و نظر اغیب را را</p>	<p>واوا این شوق و دل دلدار را</p>
<p>ماده اسم اهل در و شوق در هر دو کوهی در هر دو عذر</p>	
<p>صفتی است مستجمع صفت صفات صفتی است مستجمع صفت صفات</p>	

2 a

RİSALE-İ HALL-İ MUAMMEYAT-I ESMA-I
HÜSNA Lİ ALİŞİR NEVAİ